

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік . . . . 20 кор
на пів року . . . . 10 кор
на чверть року . . . . 5 кор
на місяць . . . . 170 кор

За границю.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. п. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасаки Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Парляментарне положенє.

(X) Дня 17. листопада відкрив міністер президент др. Кербер державну раду політичною промовою, як звичає з доброго жерела Conserv. Correspondenz, і ще раз зверне ся з відликом до послів, вказуючи на бюджет, хліборобску нужду і ціло-торговий союз з Угорщиною, а також на торгові договори, які вже заключено і які ще мають бути заключені та на інші важкі економічні питання і візвє послів до позитивної роботи. Можна наперед сподівати ся, що вийде з палати внесене на отворенє розправи над правительственною заявою і буде ухвалене. Щоби та розправа дістала ся яко перша точка на дневний порядок, мусять передовсім бути усунені всі наглі внесеня, які затарасовують дорогу всякій розправі.

Сам разом сторонництва правиці і лівиці прикладають велику вагу до того, щоби теперішнє політичне положенє і видані підчас парламентарних ферій розпорядки міністерски були основно обговорені, отже першою роботою посольської палати буде простотити дорогу до такої розправи. Та розправа буде неперечно підвалиною до дальшого уладженя парламентарних відносин. Окрім сеї загальної політичної розправи головний інтерес передріздвяної сесії буде звернений передовсім на бюджетову провізорию, котру вже поставлено на дневний порядок першого засіданя, а відтак на акцію в справі підмог для хліборобів, потерпівших наслідком посухи. Запевняють, що з чеського боку не будуть робити трудностей ухваленю кре-

диту на сї підмоги, щоби тим способом осягнути хоч вчасти можливість до успішної роботи в чеськім соїмі. Але чи се здійснить ся, годі ще напевно сказати.

В слїдуючїм тижні збирають ся різні парламентарні сторонництва, між инцими Славянський Союз і молодоческий клуб д. 15. с. м. для обговореня політичного і парламентарного положеня. Сї наради певно не так скоро доведуть до якогось вислїду, але імовірно вислїд повинен бути успішний. Рішучий зворот до поправи відносин може аж тоді послїдувати, наколи молодочехи і чеські аграрники ухвалять не спиняти розправ над бюджетовою провізориєю.

Очевидно повинно правительство і инші сторонництва улекшити Чехам такий зворот, і тим причинити ся до уздоровленя парламентарних відносин. Можна сподівати ся, що події в Інсбруку причинять ся вельми до утрудненя і заостреня парламентарного і політичного положеня, однакж нема основи уважати се проложене безнадійним і безвихідним.

Другий зїзд руских послів.

На основі ухвали торічного зїзду руских послів соймових і парламентарних з Галичини і Буковини, котрий відбув ся дня 15. серпня у Львові, мав сего року наступити такий самий другий зїзд в Чернівцях. Случайні обставини станули на перепоні первісному намірови відбути его в Чернівцях дня 30. жовтня і він відбув ся вчєра дня 8 падолиста знова у Львові.

З шістьох буковинських послів прибули чотири: др. Смаль-Стоцкий, Василько, Пігуляк і Левицкий; послы Калатовский і Малик не прибули тільки з причини перешкодженя урядовими обовязками, бо оба є судовими радниками. З 19 послів галицьких явило ся 13: Барабаш, Барвіньский, Богачевский, Гурик, Еффінович, Глиджук, Король, Кос, Олесницький, Охримович, Остапчук, Романчук, Старух; майже всі инші послы оправдали свою неприсутність.

Наради вели ся від 10. год. рано з малою перервою аж поза 10. год. в вечер в одній з еаль готелю Жоржа. Предсїдателем нарад вбрано заступника краєвого старости в Буковині, голову буковинського руского клубу соймового, проф. д-ра Смаль-Стоцкого, а заступником предсїдателя голову галицького клубу соймового д-ра Олесницького.

Цїлю зїзду було так само як торік: 1) обговоренє положеня руского народу в Галичині і Буковині, як і теперішньої політичної і парламентарної ситуації в державі; 2) зазначенє становища Русинів супроти того положеня і тої ситуації і 3) нарада над дальшою акцією руских послів.

При першій точці обговорювали ся іменно зміни, які зайшли від часу торічного зїзду в положеню руского народу в Галичині і Буковині. Стверджено згідно, що в Галичині положенє Русинів не поправило ся, що поведене супроти них не змінило ся, що надужитя і секатури адміністраційних урядів і органів, іменно в напрямі обмеженя конституційних прав і давленя руху руских товариств та спинюваню розвою руского народу, не змінили ся, що через скріпленє звязи межи правительством д-ра Кербера, а верховодячим в краю сторонництвом польским, галицькі Русини ще більше віддані під па-

Письменська спадщина бл. п. Костя Горбала

подає Ол. Барвіньский.

Мати Костя Горбала*).

„Молоде-дурне“, кажуть люде — але чи се правда — не радо віримо, іменно докиль самі молоді. Здаєть ся нам, що замолоду самі нівротку такі розумні, такі дотепні, так все їй вгадуємо і розгадуємо, — так справно повертаємось в сьвітї, що нічого вже витати розуму у старших, опитніших. Не дивота отже, що й наука старших не приймаєть завсїгди в молодім серци — що молода душа найрозумніше слово одним ухом переймає а другим випускає — а упертих часом може близоруких**) менторів — педагогів обгортає розпукка, що їх праця очевидячки марно пропадає.

Одначе і одні і другі помиляють ся. Молоді — хоть їм їй здаєть ся, що самостійним духом динуть, не здогадують ся довго, що їх

*) Заголовок сему невикінчену уривкови автобіографічному, котрий характеризує матір Костя Горбала, додає Ол. Барвіньский. Уривок сей писаний давнюю шкільною правописою, котру ми заміняємо на нинїшню. Ся рукопись обнимає несповна 3 сторони лінованого паперу 8°.

**) З коротким зроком.

жите-бите в тільки паріслю житя батьків — а всею, чим пересякала молода душа мимо волї, розростаєсь буйно і доходить часто пишної краси.

Мати моя була, як то кажуть, проста баба — маломіщанка. Сварливою називали єї дальші а радше багатші сусїди а навіть своячки — тому, що они не дали собі ніколи в кашу плюнути, не стояли о нічию ласку і нікому порогів не передавали. Не зачеплять було нікого, але колиб їх хто зачепив, то вже обсядуть его так, що і в ріці не обмиє ся. А не дарують ані якому бургерови ані панови — ані панї от хотьби попаді, що то у нас уходила за найбільшу паню. Для нас пятеро дітей були найліпшою мамою. Бідували, горювали, розщипались на всі боки, щоби дітей вигодувати й дати їм який «облад». В тій кровавій праці для хліба насущного змарнувала і посаг такий красенький, здоровля цілий вік. Одна потїха для них — то були діточки. „Гірко зароблю — але солодко зїм“ — звичайно приповідала — а що заробила їй кришки не зїла сама — а подїлилась з дітьми. Не знали вони тої «полїтики», щоби не нарікати на тата. Часто жалувалась перед людьми на свою долю, але коли зговорилось про марнотравство татове, з досадою уривали: «Ет, що казати? Гірший недбалиця як паниця».

Виїзд на посаду*).

Поїзд на залїзници зі Львова до одного з наших підгірських місточок привіз одного осіннього а затім і слотавого ранку пана Н заіменованого тільки що дійсним . . . м, для Вас, вирозумілі читачі все одно, чи учителем, чи професором, чи концепістом, чи яким иншим . . . істом. Пан Н чоловік не то середного, а майже малого росту, очевидно спробувавши від землі підойматись залишив сю задачу свого житя в половині недовершеною, а хоть сего пізнійше нераз пожалував, як жалував і того, що не научивсь танцювати, то одначеж як міг, старавсь винагородити кривду самоохотно собі накинєну, тим чином, яким звичайно по наших більших і менших місточках надоложують собі панки і підпанки на недостачі цїнніших прикмет, то єсть, чепурністю, сьмілою ходою, а ще певніцям виступцем, імпонуючи тими своїцтвами на маломіських ринках і уличках кождей простодушний людині, кождей наївній, сьвіта невідавшій дівчи-

*) Недокінчену гумореску «Виїзд на посаду», котрий надає я сей заголовок (в рукописи нема заголовка), можна вважати також автобіографічним нарисом, в котрім головною особою сам автор. Характеристика головної особи вельми вірна і влучна. Дїя відбуває ся в Стрию і типи инші, взятї звідтам, ще жиють, тимто і не розкриваємо їх імени. Ся рукопись обнимає 8 карток лінованого паперу 8°. Давню шкільну правопись, якою она писана, заміняємо нинїшньою. — Ол. Б

